

[Holstein.]

at det ikke gøres, blot fordi de paagældende Afvandingsinteressentselskaber eller den paagældende Kommunalbestyrelse finder, at det var rart og bekvemt en Gang for alle at faa et mindre, offentligt Vandløb, som ellers skal være underkastet Vandsynsmændenes Tilsyn og oprensnes en eller to Gange aarlig, rørlagt med Cementrør, for nu kan man faa en Trediedel af Udgifterne godtgjort af Staten. Jeg vil henstille, at man fra Landbrugsministeriets Side vaager over, at denne Paragraf, som, naar den administreres fornuftigt, kan være rimelig og udmærket nyttig, ikke misbruges til rene Luksusforanstaltninger, til en Rørlægning med dyre, store Cementrør i mindre, offentlige Vandløb, som i og for sig økonomisk slet ikke er forsvarlig.

Landbrugsministeren (Bording): Jeg takker Udvalget for den Tilslutning, det har givet Lovforslaget og de Ændringsforslag, som er stillet af mig, og skal dernæst sige, at jeg absolut maa afvise det Ændringsforslag, som er stillet af de to Partier, de Konservative og Venstre.

Jeg skal ganske kort motivere, hvorfor jeg maa afvise dette Ændringsforslag. Det Lovkompleks om Grundforbedringsarbejder, som vi her behandler, og som, hvis Lovforslaget vedtages, indeholder en Bevilling fra Staten paa 20 Mill. Kr., har et dobbelt Formaal. Det var dels Meningen, at man ved disse Grundforbedringsarbejder skulde øge Produktionsmulighederne for vort Landbrug i den kommende Tid, og samtidig var det ogsaa Hensigten at skaffe øget Beskæftigelse for Arbejderne her i Landet til Fordel for Arbejderne, for Landbruget og for Samfundet, som derigennem bliver aflastet for Tilskud til Arbejdsløshedskasser o. s. v.

Dette var Hensigten med Foranstaltningen, og naar det var Meningen, og naar man i Fjor har faaet gennemført og nu i Virkeligheden udvider Tilskuddet til de paagældende Landmænd, saaledes at der, som Forslaget nu er formet, til Udførelse af disse Arbejder ikke alene gives Landboerne et Tilskud paa en Trediedel af den Løn, der betales til de Arbejdere, som er beskæftigede ved Arbejdet, men ogsaa gives et Tilskud af en Trediedel til Indkøb af de nødvendige Drænrør, og der samtidig gives

et yderligere Tilskud gennem billige Laan, som er afdragsfrie i 5 Aar og rentefrie i 2 Aar, saa er det givet, at dette ikke alene gennemføres af Hensyn til Landmændene, men ogsaa for at give Landmændene Mulighed for at betale Arbejderne, som er beskæftigede ved dette Arbejde, en nogenlunde anstændig Løn.

Det var, om jeg saa maa sige, et Forslag, der gik ud paa at gavne baade Landboerne og Arbejderne. Det var Forudsætningen for Loven, da den blev vedtaget i Fjor, og det har været Forudsætningen hidtil for Ministeriet under Administrationen af Loven, og jeg har — det tør jeg nok sige fra denne Plads — maaske ingen Sinde i de mange Aar, jeg har haft med disse Sager at gøre, mødt saa stor Anerkendelse af en Lov som af Grundforbedringsloven; jeg har i Virkeligheden aldrig fra nogen Side, hverken fra Landboerne eller fra Arbejderne eller fra Skatteyderne, som har betalt det Beløb, der er ydet i Tilskud efter denne Lov, mødt nogen som helst Kritik eller Indvending mod Loven og Lovens Administration.

Derfor forekommer det mig ganske urimeligt, hvis man nu ved den Udvidelse af Tilskuddene til Landbruget, som foreslaas gennem disse Ændringer, samtidig gaar ind for et Ændringsforslag, som i Virkeligheden betyder en Lønreduktion for disse lavest lønnede Arbejdere i Danmark, og jeg kan fuldt ud slutte mig til det ærede Medlem Hr. Steens Udtalelser her fra denne Plads, idet jeg siger, at min Medvirken til Lovens Gennemførelse faar man ikke, hvis dette Ændringsforslag fastholdes.

Jeg mener, at jeg er i fuld Overensstemmelse med det store Flertal af Landboere, naar jeg udtaler mig saaledes: Jeg føler mig overbevist om, at Landboerne ikke ønsker at faa et saa stort Tilskud, som der her er Tale om, og Laan paa saa billige Vilkaar, hvis de samtidig skulde trykke Lønnen ned for de Arbejdere, der faar dette ikke behagelige Arbejde, dette svære Arbejde og dette ikke vellønnede Arbejde. Jeg tror, at Landboernes Flertal ikke er enigt med de to Partier herom.

Jeg kan yderligere tilføje, at sagligt set er Ændringsforslaget fuldkommen urimeligt, for hvem skal afgøre, hvad den gængse Løn er? Hvilke Spektakler vil man ikke faa i Kommunen! Det maa formentlig